

FİNANS FONKSİYONU VE FİNANSAL YÖNETİM

FİNANS YÖNETİCİSİNİN ROLÜNDEKİ DEĞİŞİM

MUHASEBE

Bugün

FİNANS

Geçmiş

Gelecek

- Destek Rolü ağırlıklı
- Defter Kayıtlarının tutulması
- Finansal Tabloların Raporlanması
- Finansal Anlaşmaların değerlendirilmesi
- Vergisel ve diğer yükümlülüklerin yerine getirilmesi

- Destek ve **Strateji eş ağırlıklı (Günümüzde)**
- Gelecekte, ağırlıklı olarak Stratejinin içinde yer alması bekleniyor.
- Planlama ve Bütçeleme
- Finansal Kontrol
- Karar verme süreçlerinin içinde yer almak
- Diğer bölümlere yön vermek, **yönetim yaklaşımı**

Şirketlerde Finans Fonksiyonunun Önemi ve Firma Amacı

İşletmelerde Finansal Yönetici **iki temel sorunla karşılaşmaktadır.**

- 1) Firma hangi varlıklara ne kadar yatırım yapmalıdır? (***Yatırım Kararları***)
- 2) Yatırım için gerekli fonlar hangi kaynaklardan sağlanmalıdır? (***Finanslama Kararları***)

Finansal Yönetimde Kullanılan Yöntemler

- 1) Finansal Analiz ve Denetim
- 2) Finansal Planlama
- 3) Varlıkların Yönetimi (Yatırım Kararları)
- 4) Pasiflerin Yönetimi (Finanslama Kararları)

FİNANSAL ANALİZ VE DENETİM

Ana Finansal Tablolar

Bilanço

Gelir Tablosu

Nakit Akım Tablosu

Finansal Tablolardaki Verileri Kimler Kullanır ?

Yatırımcılar

Yönetim Kurulları

Finansal Analistler
ve Bankalar

Denetim Komitesi

Genel Müdürler

Bilanço

Aktifler

Pasifler

DÖNEN VARLIKLAR

KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

DURAN VARLIKLAR

ÖZKAYNAKLAR

VARLIKLAR TOPLAMI
(Yatırım Kararları)

=

YÜKÜMLÜLÜKLER TOPLAMI
(Finanslama Kararları)

GELİR TABLOSU

Brüt Satışlar

Satış İndirimleri (-)

Net Satışlar Satışların Maliyeti (-)

Brüt Kar (Satış Karı)

Faaliyet Giderleri (-) (AR-GE, Pazarlama, Satış ve Genel Yön.)

Faaliyet Karı (Zararı)

Diğer Faaliyetlerden Olağan Gelir ve Karlar

Diğer Faaliyetlerden Olağan Gider ve Zararlar (-)

Finansman Giderleri (-) (Faiz, Kur Farkı, Kredi Komisyonu vb.)

Olağandışı Gelir/Gider

Vergi Öncesi Kar

Vergi

Dönem Net Karı (Zararı)

AVFÖK (EBITDA)

Şirketin **operasyonu sonucu elde ettiği karı gösterir.**

Büyük yatırımlar sonucu ortaya çıkan yüklü amortisman ve faiz giderlerinden bağımsız olarak şirket performansını değerlendirmekte kullanılan **çok önemli bir göstergedir.**

Şirket karını ya da zararını esas faaliyete dayandırdığından daha **karşılaştırılabilir sonuçlar verir.**

Şirket Değerlemelerinde çarpan olarak kullanılır

NAKİT AKIM TABLOSU

NAKİT AKIM	2009	2010
EBITDA	10	45
Yatırım	(241)	(395)
Diğer	(10)	5
Vergi	0	0
Operasyonel Aktivitelerden Oluşan Nakit Akımı	(241)	(345)
Faiz Geliri/Gideri	(16)	(20)
Borçlardaki Net Değişim	70	120
Borçlardaki Artış	140	280
Borçlardaki Azalış	(70)	(160)
Dağıtılan Kar Payı	0	0
ÖzKaynak	150	240
Finansal Aktivitelere Oluşan Nakit Akımı	204	340
Nakit Bakiyesi	15	10

$$2010 \text{ Nakit Bakiyesi} = 15 - 345 + 340 = 10$$

Nakit Akış Tablosu ve Nakit Yönetimi

İşletmenin **nakit giriş ve çıkışlarını gösterir. Nakit yönetimi, en basit şekliyle, nakit girişlerini hızlandırmak, nakit çıkışlarını yavaşlatmak ve para mevcudunu en iyi şekilde değerlendirmektir.**

Geleceği parlak birçok kar eden şirketin iflas etmelerinin en büyük sebeplerinden biri, iyi bir nakit akış yönetimi yapamamalarıdır.

Şirket değeri hesaplanırken en yaygın olarak kullanılan yöntem indirgenmiş nakit akım yöntemidir.

Nakit Yönetimi: İşletmeler 3 güdüyle nakit tutmaktadırlar:

- 1) İşlem Güdüsü
- 2) İhtiyat Güdüsü
- 3) Spekülasyon güdüsü

ORANLAR YOLUYLA MALİ TABLO ANALİZLERİ

Genel olarak 4 grupta sınıflandırılmaktadır:

- 1) Likidite Oranları
- 2) Mali Yapı Analizinde Kullanılan Oranlar
- 3) Faaliyet Oranları
- 4) Karlılık Oranları

1) LİKİDİTE ORANLARI

İşletmenin cari (likidite) durumunun analizinde kullanılır. İşletmenin kısa vadeli borçlarını ödeyebilme yeteneğinin ölçülmesinde ve çalışma sermayesinin yeterli olup olmadığının belirlenmesinde kullanılır.

$$\text{CARİ ORAN} = \frac{\text{DÖNEN VARLIKLAR}}{\text{KISA VAD. YAB. KAYNAKLAR}}$$

$$\text{ASİT TEST ORANI} = \frac{\text{DÖNEN VARLIKLAR - STOKLAR}}{\text{KISA VAD. YAB. KAYNAKLAR}}$$

$$\text{NAKİT ORANI} = \frac{\text{HAZİR DEĞERLER}}{\text{KISA VAD. YAB. KAYNAKLAR}}$$

2) MALİ YAPI ANALİZİNDE KULLANILAN ORANLAR

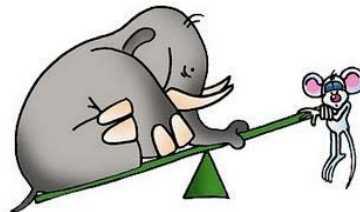
 İşletmenin öz kaynağının yeterli olup olmadığı, kaynak yapısı içinde borç ve öz kaynağın dengesi ve öz kaynak olarak yaratılan fonların ne tür dönen varlık ya da duran varlıklara kullanıldığının ölçülmesinde kullanılan oranlardır.

$$\text{FİNANSAL KALDIRAÇ ORANI} = \frac{\text{TOPLAM BORÇ}}{\text{TOPLAM VARLIK}} \quad \text{Örn: } 50,000/100,000 = \%50$$

$$\frac{\text{ÖZKAYNAKLAR}}{\text{MADDİ DURAN VARLIKLAR}}$$

$$\frac{\text{TOPLAM BORÇLAR}}{\text{ÖZKAYNAKLAR}}$$

$$\frac{\text{KISA SÜRELİ BORÇLAR}}{\text{TOPLAM VARLIKLAR}}$$

3) FAALİYET ORANLARI

İşletmenin çalışma durumunun analizinde, işletme faaliyetlerinde kullanılan varlıkların etkili bir biçimde kullanılıp kullanılmadığı ölçülmektedir.

$$1) \text{ ORTALAMA STOK SÜRESİ} = \frac{\text{STOKLAR}}{\text{SMM}/365}$$

Örn: $30,000 / (182,500/365) = 60$ günlük stok tutuluyor.

$$2) \text{ ALACAKLARIN ORT. TAHSİLAT SÜRESİ} = \frac{\text{ORTALAMA TİCARİ ALACAKLAR}}{\text{KREDİLİ SATIŞLAR} / 365 (= \text{GÜNLÜK SATIŞLAR})}$$

Örn: $45,000 / (365,000/365) = 45$ gün ortalama tahsilat vade ile çalışılıyor.

$$3) \text{ TİCARİ BORÇLARIN ORT. ÖDENME SÜRESİ} = \frac{\text{SATICILAR} + \text{BORÇ SENETLERİ}}{\text{GÜNLÜK PEŞİN SATIŞLAR}}$$

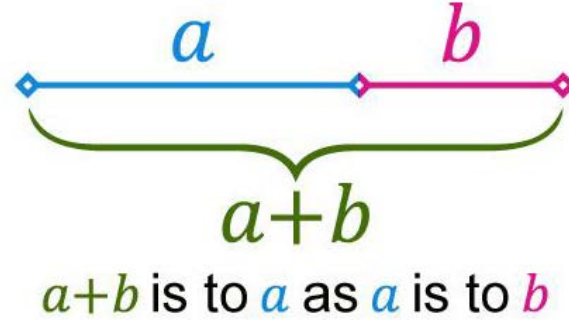
Örn: $60,000 / (274,000/365) = 90$ gün ortalama ödeme vadesi ile çalışılıyor.

4) KARLILIK ORANLARI

$$\text{BRÜT KAR ORANI} = \frac{\text{BRÜT KAR}}{\text{GELİR}}$$

$$\text{NET KAR ORANI} = \frac{\text{NET KAR}}{\text{GELİR}}$$

$$\text{AVFÖK ORANI} = \frac{\text{AVFÖK}}{\text{GELİR}}$$

İşletmelerin emrine verilmiş bulunan öz ve yabancı kaynakların, verimlendirme/ kazanç derecesinin ölçülmesinde kullanılan oranlardır.

YATIRIM VE FİNANSLAMA KARARLARINDA FİNANSIN ROLÜ

Yatırım Kararları

Genel olarak, yatırım kararları 2 başlık altında toplanır:

- 1) **Dönen Varlıklara Yapılan Yatırımlar**
- 2) **Duran Varlıklara Yapılan Yatırımlar**

Dönen Varlıklar daha çok kısa vadeli, Duran Varlıklara yapılan yatırımlar ise uzun vadeli bir bakış açısını gerektirmektedir.

Dönen Varlıklar

Nakit olarak elde ve bankada tutulan varlıklar ile normal koşullarda **en fazla bir yıl veya işletmenin normal faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülen varlıklardır.**

- Hazır Değerler
- Menkul Kıymetler
- Ticari Alacaklar
- Stoklar
- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
- Diğer Dönen Varlıklar (Devreden KDV, İndirilecek KDV, Avanslar)

Dönen Varlıklara Yapılan Yatırım (Çalışma Sermayesi Yönetimi)

Çalışma sermayesi, firmanın sahip olduğu hazır değerler, menkul kıymet, alacaklar, stoklar ve diğer dönen varlıklardır.

Firmanın kısa süreli yani bir yıl içinde paraya çevrilebilir ekonomik değerlere yaptığı yatırımı ifade eder.

Duran Varlıklar

 Bir yıldan daha uzun sürelerle, işletme faaliyetlerinde kullanılmak amacıyla elde edilen ve bir yıldan önce paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülmemen varlıklardır.

- Alacaklar (Ticari ve Ticari olmayan alacaklar)
- Mali Duran Varlıklar
- Maddi ve Maddi Olmayan Duran Varlıklar
- Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları
- Diğer Duran Varlıklar

Paranın Zaman değeri

Para zaman karşısında değer kaybetmektedir. **Enflasyon, paranın alım gúcünde aşınmaya neden olmakta, bugünkü parayı ileri tarihteki aynı paraya tercih ettirmektedir.**

İskonto oranının %30 olduğu varsayımıyla, 3 yıl sonraki 5,000 TL'nin bugünkü değeri = $5,000 / (1 + 0,3)^3 = 2,276$ TL'dir.

Yatırım Projelerinin Değerlendirilmesi

Yatırım Projelerini Deęerlendirme Yöntemleri

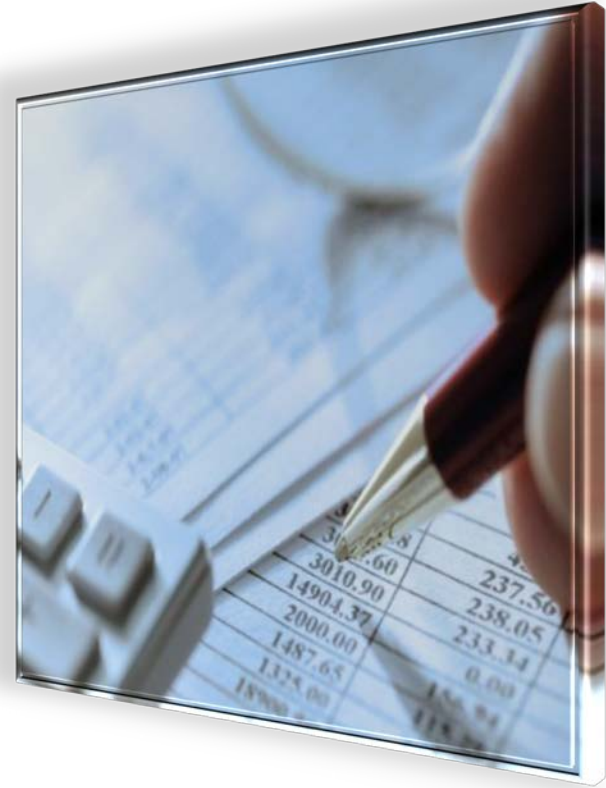
- 1) Ortalama Karlılık Yöntemi
- 2) Geri Ödeme Süresi Yöntemi
- 3) Net Bugünkü Değer Yöntemi
- 4) İç Verim Oranı Yöntemi

Yatırım Projelerinin Değerlendirilmesi

Proje değerlendirilirken karar verilmesi gereken **“Hangi şartlar”** altında bu yatırımın yapılması gerektiğidir.

Bu karar verilirken **Riskler ve Geri Dönüşler** bir arada değerlendirilir

FİNANSAL PLANLAMA VE BÜTÇELEME

Firmanın önündeki yatırım ve finanslama seçeneklerinin analiz edilmesi,, hangi alternatiflerin seçileceğine karar verilmesi gibi konuları içeren bir yöntemdir. Şirketlerin geleceği görebilmesi için her ay İş Planlarını güncel tutmaları gerekir.

Finansal planlama hangi risklerin alınacağı, hangilerinin gereksiz olduğu ve alınmaya değer olmadığına karar verme yöntemidir.

Finansal planlamada esas olarak bütçeleme tekniğinden yararlanılır

FINANSLAMA KARARLARI

SERMAYE MALİYETİ (KAYNAK) VE SERMAYE YAPISI

- Finans yöneticisinin en önemli görevlerinden biri de işletmenin Pazar değerini en büyük kılacak bir Sermaye yapısının oluşturulmasını sağlamaktır.
- Değişik projeler arasında en uygun olanın seçimi yapılırken, öte yandan da yatırım gerçekleştirmek için uygun sermaye kaynakları arasından en düşük maliyeti veren sermaye birleşimleri araştırılır.

SERMAYE YAPISI KARARLARI (FİNANSLAMA KARARLARI)

- Finanslama kararları, belirlenen planlanan varlık toplamına erişebilmek için gerekli olan fonların hangi kaynaklardan ve hangi süreyle temin edileceğini belirlemeye, yani **bilançonun pasif yapısını oluşturmaya yönelik kararlardır.**